

ZPŚ.050.19.2024.MB
Warszawa, 05 lipca 2024

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na interpelację nr 3419 pań posełank Wandy Nowickiej i Anity Kucharskiej-Dziedzic w sprawie zakażeń wirusem HIV oraz innymi chorobami wenerycznymi w Polsce, Proszę o przyjęcie poniższych informacji.

1. Czy planowane są kampanie edukacyjne skierowane do społeczeństwa?

Krajowe Centrum ds. AIDS pracuje nad kampanią, której inauguracja planowana jest na przełomie III i IV kwartału br. Informacje na temat dotychczas przeprowadzonych kampanii można znaleźć na stronie <https://aids.gov.pl/kampanie/kampanie-spoeczne/>.

2. Jakie kroki są podejmowane w zakresie profilaktyki i wczesnego diagnozowania?

W ramach realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS nieprzerwanie prowadzone są działania obejmujące m.in.

- kampanie (<https://aids.gov.pl/kampanie/kampanie-spoeczne/>),
- programy edukacyjne skierowane do populacji generalnej,
- szkolenia skierowane do wybranych grup zawodowych i społecznych,
- inne działania, w tym wydawanie publikacji (<https://aids.gov.pl/publikacje/>) skierowanych do różnych grup docelowych, uwzględniających specyficzne potrzeby każdej z tych grup,
- anonimowe, bezpłatnie i bez skierowania badania w kierunku HIV wraz z poradnictwem okołotestowym wykonywane w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych <https://aids.gov.pl/pkd/>

3. Jakie wsparcie jest udzielane placówkom medycznym w zakresie leczenia tych chorób?

5. Czy obecny system publicznej ochrony zdrowia w Polsce jest wystarczająco przygotowany na rosnącą skalę chorób wenerycznych? Czy Ministerstwo rozważa reorganizację i zwiększenie finansowania systemu, w tym zwiększenie liczby placówek, lekarzy i wykonywanych badań-świadczeń w tym zakresie?

Narodowy Fundusz Zdrowia poprzez zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, a także monitorowanie ich realizacji i rozliczanie, zapewnia dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej zabezpieczając potrzeby zdrowotne świadczeniobiorców. Realizując ww. zadania oddziały wojewódzkie NFZ wyznaczają obszary kontraktowania, które uwzględniają potencjał lecznictwa na danym terenie. W celu zwiększenia dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej, oddziały wojewódzkie NFZ mogą ogłaszać kolejne

postępowania w sprawie zawarcia umów ze świadczeniodawcami, o ile na danym terenie znajdują się podmioty wykonujące działalność leczniczą, które spełniają warunki wymagane do realizacji świadczeń gwarantowanych i są zainteresowane ich udzielaniem na podstawie umowy z NFZ.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 357, ze zm.), w celu zapewnienia opieki pacjentom zakażonym HIV oraz innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową zostały wyodrębnione w szczególności zakresy świadczeń dot. m.in. dermatologii i wenerologii.

Finansowane są w szczególności porady lekarskie z badaniami diagnostycznymi, a w przypadku kompleksowej opieki nad pacjentem zakażonym HIV, leczonym lekami antyretrowirusowymi (ARV) oprócz porady lekarskiej wykonuje się badania zgodnie ze schematem określonym w rozporządzeniu. Podkreślić należy, iż świadczenia w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna (w tym diagnostyka i leczenie osób zakażonych HIV i chorych na choroby weneryczne) finansowane są bezlimitowo.

4. *Czy Ministerstwo opracowało lub planuje opracować nowe strategie mające na celu skuteczną prewencję i kontrolę transmisji wirusa HIV, a także innych chorób wenerycznych? Jeśli tak, jakie są główne założenia tych strategii i jakie działania zostaną podjęte w najbliższych miesiącach?*

Ministerstwo Zdrowia realizuje politykę Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zapobiegania HIV/AIDS, która została określona w Krajowym Programie Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS, stanowiącym rządową strategię przeciwdziałania HIV/AIDS.

Podstawę działań stanowi rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS (Dz. U. Nr 44, poz. 227) oraz aktualnie obowiązujący Harmonogram realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowany na lata 2022-2026, przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 188/2022 z dnia 27 grudnia 2021 r.

Zgodnie z zapisami ww. rozporządzenia realizacją programu kieruje Minister Zdrowia, a koordynatorem jest Krajowe Centrum ds. AIDS.

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS zakłada podjęcie działań w pięciu obszarach (1) zapobiegania zakażeniom HIV wśród ogółu społeczeństwa, (2) zapobiegania zakażeniom HIV wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych, (3) wsparcia i opieki zdrowotnej dla osób zakażonych HIV i chorych na AIDS, (4) współpracy międzynarodowej, (5) monitoringu. Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS znajdują się na stronie aids.gov.pl pod linkami:

https://aids.gov.pl/krajowy_program/krajowyprogram20222026/

oraz https://aids.gov.pl/krajowy_program/_archiwum/

6. *W kontekście przepisów prawa karnego dotyczących narażania innych na zarażenie wirusem HIV lub innymi chorobami zakaźnymi, jak Ministerstwo ocenia skuteczność tych przepisów w kontekście profilaktyki i edukacji? Czy rozważa Pani możliwość zmiany tych przepisów w celu bardziej skoncentrowania się na profilaktyce i edukacji, a nie tylko na karaniu?*

Kwestie dot. przepisów prawa karnego pozostają w kompetencjach Ministra Sprawiedliwości. Minister Zdrowia pismem z dnia 19 lutego br. znak ZPŚ.643.9.2024.MB, skierował prośbę do Ministra Sprawiedliwości dot. złagodzenia wymiaru kary i jej dostosowaniu do aktualnej wiedzy medycznej w przedmiotowym zakresie.

7. *Jakie konkretne działania podejmowane są przez Ministerstwo w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat chorób wenerycznych, w tym HIV? Czy*

Ministerstwo planuje intensyfikację kampanii edukacyjnych i promocję badań diagnostycznych w tej dziedzinie?

Informacja zawarta jest w odpowiedzi na pyt. nr 1, 2, 4.

8. Jakie są plany Ministerstwa dotyczące poprawy dostępności badań w kierunku chorób wenerycznych, w tym HIV, na poziomie miast powiatowych oraz w obszarach wiejskich? Czy Ministerstwo współpracuje z samorządami lokalnymi w celu zwiększenia dostępności tych usług dla mieszkańców mniejszych miejscowości?

Ministerstwo Zdrowia planuje podjęcie prac legislacyjnych w celu nadania uprawnień lekarzom podstawowej opieki zdrowotnej do testowania w kierunku HIV. Należy jednak mieć na uwadze, iż zagadnienie związane z rozszerzaniem wykazów świadczeń gwarantowanych jest procesem złożonym. Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, proces ten rozpoczyna się od wydania rekomendacji przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji dla wnioskowanego świadczenia. Następnie, po otrzymaniu rekomendacji od Prezesa Agencji oraz po przeprowadzeniu analiz medycznych i ekonomicznych odnośnie wprowadzenia świadczenia, Minister Zdrowia podejmuje decyzję dotyczącą zakwalifikowania świadczenia jako świadczenie gwarantowane i wydaje zgodę na nowelizację odpowiedniego rozporządzenia. W następnej kolejności sporządzany jest projekt nowelizacji rozporządzenia Ministra Zdrowia, które jest konsultowane w konsultacjach wewnętrznych, a następnie konsultacjach publicznych, opiniowaniu i uzgodnieniach międzyresortowych. W czasie konsultacji publicznych projekt rozporządzenia jest zamieszczony na stronie Rządowego Centrum Legislacji (RCL) i wszyscy zainteresowani mogą nadsyłać uwagi do projektu. Po zaakceptowaniu projektu przez RCL i podpisaniu rozporządzenia przez Ministra Zdrowia, świadczenie (z uwzględnieniem niezbędnego *vacatio legis*) jest udzielane jako gwarantowane.

9. *Czy Ministerstwo Zdrowia planuje współpracę z Ministerstwem Edukacji w zakresie edukacji seksualnej w szkołach? Ponieważ edukacja seksualna jest kluczowym elementem w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób przenoszonych drogą płciową.*

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS (Dz. U. Nr 44, poz. 227) oraz aktualnie obowiązującym Harmonogramem realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowanym na lata 2022-2026, przyjętego przez Radę Ministrów uchwałą nr 188/2022 z dnia 27 grudnia 2021 r., podmiotami obowiązwanymi do realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS są, m.in. ministrowie właściwi ze względu na cele programu w tym również Ministerstwo Edukacji Narodowej. Informacje o podjętych działaniach dostępne są w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS dostępnym na stronie

https://aids.gov.pl/krajowy_program/krajowyprogram20222026/

oraz https://aids.gov.pl/krajowy_program/_archiwum/

10. Jakie kroki są podejmowane lub będą podjęte, aby wprowadzić lub wzmocnić programy edukacyjne dotyczące zdrowia seksualnego w szkołach?

Krajowe Centrum ds. AIDS jest w trakcie przygotowania publikacji pod roboczym tytułem „Nowoczesna profilaktyka HIV/STIs. Praktyczne rozwiązania wspierające pracę profilaktyczną i edukacyjną”. Publikacja będzie skierowana do osób pracujących w obszarze profilaktyki zakażeń HIV i innych zakażeń przenoszonych drogą płciową.

Na polskim rynku wydawniczym brakuje nowoczesnego opracowania, zawierającego aktualną wiedzę na temat zagadnień medycznych i społecznych dotyczących problematyki HIV/STIs oraz propozycje metodyczne do wykorzystania w działaniach profilaktycznych kierowanych do różnych grup wiekowych.

Opracowanie będzie zawierać zarówno niezbędną, aktualną wiedzę w omawianym zakresie (część dotycząca różnych aspektów epidemii HIV - zawarta w niej wiedza ma dostarczyć podstawowych informacji dotyczących m.in. nowoczesnej profilaktyki, psychospołecznych aspektów epidemii, poszczególnych zakażeń przenoszonych drogą płciową), jak i pomocne narzędzia w postaci gotowych scenariuszy zajęć. Poruszone zostaną w niej również tematy związane z wyznacznikami skutecznej i niestygmatyzującej profilaktyki, a także preferowanego języka przekazów edukacyjnych (język jako narzędzie do budowania określonych postaw i zachowań). Planowany termin publikacji to koniec b.r. Ponadto Krajowe Centrum ds. AIDS opracowuje, publikuje oraz dystrybuje inne materiały informacyjno-edukacyjne, skierowane do różnych grup odbiorców: zawodowych i społecznych, w tym również do osób w wieku szkolnym oraz prowadzących zajęcia z młodzieżą

Wszystkie publikacje dostępne są w wersji elektronicznej, wiele z nich także w wersji papierowej (<https://aids.gov.pl/publikacje/>). Każda zainteresowana osoba lub podmiot, w celu otrzymania bezpłatnych wydawnictw, może wypełnić i przesłać wniosek do Krajowego Centrum ds. AIDS pocztą lub mailem (wniosek do pobrania ze strony <https://aids.gov.pl/publikacje/>).

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektroposełką